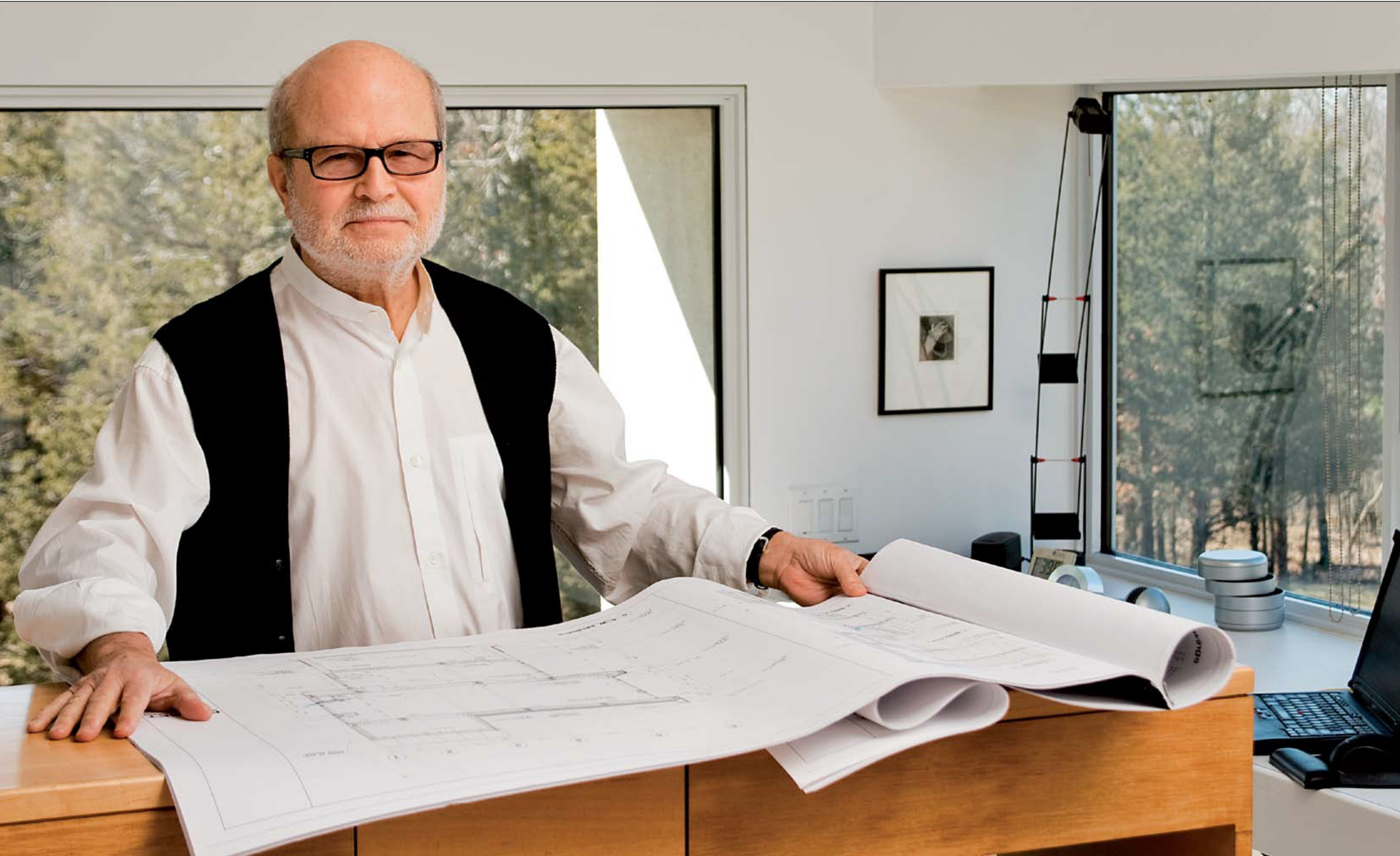

POURTRÉT

VZDUŠNÁ GEOMETRIE ZE ZÁMOŘÍ

Jeho výrazný rukopis ovlivňuje urbanistickou realitu od konce šedesátých let. Vily, garáže, kaple, rekonstrukce i přístavby newyorského architekta Martina Holuba inspirují budoucí klienty k dalším realizacím. Společnost Martin Holub Architects & Planners navrhuje a uskutečňuje individuální i veřejné zakázky téměř čtyři desetiletí.

Text: Dana Benešová-Trčková
Fotografie: Chris Kendall Photography,
archiv Martin Holub Architects & Planners

na střeše a střešní terasu). Druhá fáze patří interiéru třetího patra s multifunkčním sálem, zasedací místností, knihovnou a jednou kanceláří,“ upřesňuje Martin Holub.

Současné projekty, které vám chceme představit, se shodou náhod všechny nacházejí v Hudson Valley. „Dominikánská kaple leží sice na druhé, západní straně řeky Hudson a asi hodinu na jih od Patricia Lane a Rusty Goat, nicméně je umístěna ve stejném údolí,“ popisuje architekt, jehož autorský i teritoriální rozptyl je v rámci poskytování designérského a architektonického konceptu značný.

KAPLE A GARÁŽE

Dominikánská kaple/Dominican chapel, Sparkill, NY, návrh 1995 – 1999, realizace 2001, Honor Award for Design Excellence from SARA

„Stavba byla určena k bohoslužbám a měla být přístupná starším jeptiškám, které žijí v ošetrovatelské péči ve druhém patře kláštera. Kaple je tedy dvoupatrová. Balkon druhého podlaží tak byl přímo spojen s druhým patrem stávajícího kláštera a jeptišky se odtud mohly zúčastnit mše,“ říká autor projektu.

Dispozici kaple ovlivnilo vstupní nádvoří, do něhož se objekt musel vejít. „Hmota se utvářela tak, aby vizuálně zabrala co nejméně místa, nejvyšší část kaple je umístěna dále od kláštera. Pokud se oken a osvětlení týká, nejedná se o žádnou velkou vědu, světlo pronikající horním pásovým oknem

se odrazí od skloněného dřevěného podhledu a zaplaví celou místnost rovnoměrným, teplým nasvícením. Okna druhého patra osvětlují balkon a jeptišky se z nich mohou dívat ven.“ Průhledy mezi stěnami v přízemí nenarušují atmosféru uzavřeného prostoru a umožňují dobré soustředění při liturgii. Dřevěný podhled napomáhá akustice, zatepluje a sjednocuje interiér novodobého církevního příbytku.

Garáže na soukromém ranči/Rusty Goat Garage, Staatsburg, NY, návrh 2000, realizace 2001

Majitelé Rusty Goat ranče v Hudson Valley viděli blízký Patricia Lane House a na základě toho si objednali hned tři projekty: rozměrnou přístavbu (600 m²) k jejich domu, domek k bazénu a garáž pro šest vozidel. „Skončilo to postavenou garáží, kompletním projektem na bazén a koncepčním návrhem přístavby. Oznámili totiž, že zastavují další práce kvůli rozvozu,“ uvádí Martin Holub.

Garáž byla navržena pro dvě hasičské stříkačky, dva armádní terénní vozy Hummer a dva automobily značky Porsche. Její tvar v půdorysu i v řezu odpovídá specifickým rozměrům vozidel, takže garáž prý prakticky navrhla sebe samu. „Majitel je do svých automobilů doslova zamilován, proto jsme do garáže zvolili skleněné dveře, aby se sbírkou mohl stále kochat. Abychom na pohled stavbu zmenšili, zasunuli jsme její zadní část do svahu. Modrá barva fasády koresponduje se stejným dřevěným obkladem stávajícího domu.

Vlevo nahoře: Soukromá vila na Hanspaulce, jediná realizace na území České republiky. Návrh pochází z let 1966 – 1967 a realizován byl roku 1968.

Dole: Specialty Records Factory pro Warner Communications, Inc. v Olyphantu v Pensylvánii. Ve spolupráci s Lockwood Green Engineers, Inc. stavba realizována v roce 1981.

Před svým odchodem do Spojených států vystudoval ČVUT a AVU v Praze. Jedinou stavbou, kterou na území České republiky zanechal, je soukromá vila Na Hanspaulce, navržená v letech 1966 – 1967 a realizovaná o rok později. Tento projekt kdysi zpracoval jako zaměstnanec architektonické kanceláře národního podniku Konstruktiva. Po odchodu z republiky působil coby projektant v Londýně a New Yorku a v roce 1971 založil vlastní společnost Martin Holub Architects & Planners. Ta získala v sedmdesátých letech řadu zakázek v Teheránu v Íránu, jako například rezidenční projekt Gheytharieh Apartments, navržený v letech 1975 – 1976 a vystavěný v roce 1978. Úspěchy kancelář slavila s Rokeby Apartment Building v Nashvillu v Tennessee z roku 1976 (realizace Barber & McMurry, Inc.). Stavba získala dvě významné ceny: Honor Award for Design Excellence od

Tennessee Society of Architects a rovněž Honor Award for Design Excellence od Gulf States Regional Convention of American Institute of Architects.

Z tvorby osmdesátých let jmenujme například továrnu na výrobu magnetofonových pásků a CD, Specialty Records factory pro Warner Communications, Inc., Olyphant, Pennsylvania z roku 1981 (realizace Lockwood Green Engineers, Inc.). V roce 1990 otevřel architekt Martin Holub českou pobočku ARA – Praha/New York a o osm let později svou kancelář v zemědělské oblasti Dutchess County, New York.

Jeho jméno u nás bývá spojováno především s rekonstrukcí České národní budovy v New Yorku, jejíž provoz byl zahájen na podzim loňského roku. „V první fázi jsme navrhli dispozici celé budovy, ale uvnitř jsme dokončili pouze veřejné prostory (výťahové haly, chodby, toalety, penthouse

Nahoře: Vertikální a horizontální linie
Patricia Lane House postavené v roce 1998
v Clinton Corners prořezávají okolí a umožňují
neobvyklé výhledy ze všech stran domu.

VILY NA ÚROVNI

Patricia Lane House, Clinton Corners, NY,
návrh 1995 – 1996, realizace 1998, první
cena za Design Excellence od SARA (Society
of American Registered Architects)

„Kdyby mi někdo před lety řekl, že jed-
nou navrhnu vilku o jedenácti úrovních,
tak bych se mu vysmál! A ejhle, Patricia

Lane House jich jedenáct má.“ Investoři
zakoupili dotyčný pozemek kvůli výhledům
do přírody. Po několika návštěvách lokality
bylo zřejmé, že čím výše bude dům situ-
vaný, tím lepší panorama poskytne. Přitom
výška stavby musela odpovídat předpisům,
což v praxi znamenalo třípatrovou budo-
vu. „Aby nebyl interiér „přemožen“ stan-
dardním schodištěm s podestami, zvolili
jsme postupné stoupání, kde po několika

stupních je namísto podesty úroveň s kon-
krétním zadáním.“ Jedenáct úrovní je roz-
loženo v konstrukčním systému stavby od
sklepa až po střešní terasu, ale žije se „jen“
na sedmi z nich. „Prostory jsou seskupe-
ny tak, aby z každého, s výjimkou dvou
hostinských pokojů na čtvrté úrovni, bylo
vidět východním, jižním i západním smě-
rem,“ popisuje architekt. Neobvyklá vila
má obývací pokoj na šesté úrovni, jídelnu,

kuchyni a terasu na sedmé, pracovnu na
osmé a ložnici majitelů na deváté.

**Přístavba v Hudson Valley/Lake Drive House
Addition, Rhinebeck, N.Y., návrh 2007, reali-
zace 2008**

„Dům leží asi na půli cesty mezi Rusty
Goat a Patricia Lane. Podobně jako v pří-
padě garáží, uviděl majitel Patricia Lane

Nahoře: Dominikánská kaple ve Sparkille
získala po své realizaci roku 2001 významné
ocenění. Světelný systém oken umně osvětluje
hmotu církevní stavby.

Dole: Geometrická koncepce tvarovaných
garáží s veselým názvem Rusty Goat z roku
2001 je úspěšně začleněna do okolí.

House a najal nás, abychom mu navrhli přístavbu sousedící s přílehlou koupelnou a prádelnou s následujícím zadáním: vytvořit místo pro gigantickou jacuzzi vanu s prostorem pro hosty.“

Především si zadavatel přál proměnit svůj dům, který si teprve nedávno koupil, a nebyl s ním spokojen. Chtěl, aby přístavba ohromila na první pohled, vypadala jako součást původní stavby a zároveň pozvedla jeho vnitřní i vnější vzhled a komfort. Posudte sami, jak se vše povedlo. Klient je přístavbou v Hudson Valley nadšen.

Kontakt: Martin Holub Architects & Planners
116 West 72 Street, New York, USA
www.mharchitects.com

ROZHOVOR:

Vzpomenete na některé určující momenty svého architektonického vývoje?

Co se týče určitých momentů mé práce, žádné mě nenapadají. Co mě však napadá, jsou okamžiky, které mi pomohly pochopit, jakým způsobem moje profese ve světě funguje. Jeden z nich byl tento: Čtyři měsíce po mém příjezdu z Londýna do New Yorku se firma, která mě pozvala do Ameriky, položila. Hledal jsem tedy jiné místo a využil návrhu kolegy, abych zavolal do společnosti I. M. Pei. Měl jsem štěstí a rovnou mě spojili s partnerem, který přijímal nové síly. Zeptal se, o jakou pozici se ucházím. Řekl jsem mu, že zatím jsem ve všech firmách jak v Praze, tak v Londýně pracoval jako designér. Na to mi dotyčný odpověděl: „Mladý muži, dovolte, abych vám řekl, že my už tu jednoho designéra máme. Jmenuje se I. M. Pei a všichni si vážíme toho, že mu můžeme pomáhat v realizaci jeho vizi. Pokud máte zájem pracovat v tomto kontextu, pak vás rád pozvu na interview.“ I po několikaletých zkušenostech z Londýna jsem potřeboval takové nakopnutí. Naštěstí jsem záhy sehnal místo u méně známé firmy, kde jsem mohl dělat svoji práci.

Oslovují vás některé ze současných trendů? Pokud ano, které?

Oslovují mě spíše negativně. Mám na mysli stávající trend zborcených ploch všelijak pokroucených staveb. Sám jsem se vždy snažil se trendům vyhýbat. Vážím si architektů, kterým se to povedlo, jako jsou Richard Meier nebo Renzo Piano.

Co vás inspiruje? Jak obnovujete energii a která místa vám zaručeně zklidní mysl?

To jsou hned tři otázky, tak jednu po druhé: O inspiraci příliš nepřemýšlím. Rozhodně nemohu ukázat na nějaký objekt, ať přírodní či umělý, a říct – tím jsem byl inspirován pro návrh toho či onoho. Řekl bych, že mě svým způsobem inspiruje naprosto všechno, co kolem sebe vidím. Je to proces spíše podvědomý a nikdy nekončící. Promiňte nepřilíš zajímavou odpověď na druhou část otázky, ale energii obnovuji hlavně spánkem. Mám v kanceláři vyklápací postel, a tak někdy uprostřed odpoledne řeknu kolegům, aby brali telefony, a prospím se. A jaká místa zaručeně zklidní mou mysl? Inu, jako většině z nás. Procházka u moře či v lese dělá duši dobře. A posezení v našem domku v Hudson Valley před krbem s plápolajícím ohněm a se sklenkou dobrého vína ještě lépe.

Na čem právě pracujete? Jaká je specifikace nejnovější zakázky?

Jednou z velice příjemných zakázek je domek na Moravě pro českého stavitele, který zde dohlížel na rekonstrukci Bohemian National Hall. Vždycky mě potěší, když dostaneme zakázku pro anebo prostřednictvím stavitele, který zná naši práci.

Vlevo nahoře: Rokeby Apartment Building v Nashville v Tennessee vznikl roku 1976 ve spolupráci s architekty Barber&McMurry, Inc. Rezidenční projekt získal 2 ocenění: Honor Award for Design Excellence od Tennessee Society of Architects a rovněž Honor Award for Design Excellence od American Institute of Architects.

Vpravo nahoře: Gheytaerieh Apartments byly postaveny v iránském Teheránu roku 1978.

Vlevo: Obří vířivka přístavby v Hudson Valley v Rhinebecku realizovaná v roce 2008. Skvělé místo pro party s přáteli.